

jí v § 161 tohoto zákona přiznaného, ani že by právo to vyhlášením konkursu, jež v podstatě jest jen zahájením generální exekuce na jmění úpadcovo, zaniklo nebo přešlo snad na konkursní soud, rozhodující o přihláškách pohledávek, v řízení konkursním učiněných. Zejména nevyplývá takový účinek konkursu z předpisů §§ 8 a 10 cit. konk. zákona o přerušení sporů, proti úpadci v době vyhlášení konkursu zahájených, poněvadž předpisy ty týkají se toliko sporů soudních, jimiž se uplatňují nároky soukromoprávní. Oprávnění vyměřiti pojistné ve smyslu § 161 zákona č. 221/1924 jest však nepochybně povahy veřejnoprávní, které vyhlášením konkursu zůstává úplně nedotčeno. Konkurs nemá vlivu na právo vyměřiti pojistné, nýbrž jen na jeho vymáhání, potud totiž, že po vyhlášení konkursu nelze pojistné příspěvky vymáhati samostatnou exekucí, nýbrž uplatňovati nárok na ně jen přihláškou v řízení konkursním, kdež pojistné má stejné přednostní právo jako nedoplatky daní a veřejných dávek (§ 173 zák. č. 221/1924).

Stížnost vytýká dále jako nezákonnost, že pojistné příspěvky byly vyměřeny firmě za dobu, kdy ona již následkem soudního zakročení od 8. října 1926 přestala existovati a neměla již zaměstnanců. Námitkou touto projevuje stěžovatel právní názor, jakoby soudní exekucí, případně zahájením konkursu firma „Modern“ pozbyla své právní existence, zanikl tím pracovní, služební a učňovský poměr k jejím zaměstnancům, a takto i předpoklad pro její povinnost platiti za ně pojistné příspěvky.

Názor tento jest naprosto mylný. Provedením exekuce, stejně jako vyhlášením konkursu jako exekuce generální, odnímá se úpadci pouze disposiční právo nad věcmi do konkursní podstaty náležejícími, právní osobnost jeho však nezaniká. Zaměstnavatelský poměr úpadcův k jeho zaměstnancům trvá i po vyhlášení konkursu, pokud jde o povinnost platiti pojistné podle § 160, lit. b) zákona č. 221/1924, i když fakticky byl přerušen, alespoň fiktivně až do té doby, kdy zaměstnanec u příslušné nemocenské pojišťovny byl náležitě odhlášen. Paragraf 160 cit. zák. ustanovuje totiž v odst. 1, že pojistné jest platiti po dobu, po kterou pojištěnec: a) vykonává práce nebo služby povinně pojištěné, b) nebyl odhlášen (§ 17), ačkoliv byl přerušen poměr, zakládající pojistnou povinnost, c) má nárok na mzdu, i když nevykonává práci nebo služeb povinně pojištěných nebo ze zaměstnání vystoupil. V případech odst. 1, písm. b) a c) není podle 2. odst. téhož § povinnosti platiti pojistné, nastal-li v osobě pojištěncově pojištný případ, nebo byl-li pojištěnec přihlášen k pojištění jiným zaměstnavatelem. Z ustanovení těchto plyne jasně, že zaměstnavatel povinen jest platiti pojistné za své bývalé zaměstnance i tehdy, když poměr, zakládající pojistnou povinnost byl přerušen, a to tak dlouho, pokud zaměstnavatel nesplnil odhlašovací povinnosti jemu v § 17 cit. zák. uložené. Povinnost zaměstnavatela platiti pojistné nezaniká tedy již pouhým přerušením zaměstnavatelského poměru, nýbrž zánik její podmíněn jest ještě předpokladem dalším, totiž řádnou odhláškou, předepsanou v § 17. Pokud se tak nestalo, trvá řečená povinnost dále až do odhlášky.

(Nález nejv. správ. soudu ze dne 12. března 1929, č. 4992/29.)

K § 195 zák. č. 221/1924 Sb. z. a n. (Navrácení v přededešlý stav podle § 452 zák. č. I./1911.) — Výměrem okresní nemocenské pojišťovny ve Spišské Nové Vsi ze dne 3. května 1927, č. 2565 ex 1927, byl stěžovatel podle § 20 zák. č. 221 z roku 1924 uznán povinným hraditi výlohy léčení nepříhlášeného zaměstnance Arnošta Königa v obnosu per 3.823 Kč 60 h.

Stížnost, kterou stěžovatel do tohoto rozhodnutí podal, byla rozhodnutím okresního úřadu ve Spišské Nové Vsi ze dne 12. července 1927, č. 7463 ex 1927, zamítnuta. Rozhodnutí to bylo doručeno stěžovateli 28. července 1927.

Odvolání, které stěžovatel proti rozhodnutí podal, bylo rozhodnutím okresního úřadu ve Spišské Nové Vsi ze dne 18. srpna 1927, č. 10.391 ex 1927, na základě § 5 zák. čl. XX. z roku 1901 odmítnuto jako opožděné s tím odůvodněním, že rozhodnutí č. 7463 ex 1927 bylo stěžovateli doručeno dne 28. července 1927 a že odvolání mělo tedy býti podáno nejpozději dne 12. srpna 1927 u okresního úřadu ve Spišské Nové Vsi, aneb mělo býti dáno toho dne aspoň na poštu. Poněvadž však na poštu bylo dáno 13. srpna 1927, musilo být jako opožděné odmítnuto.

V rekursu do tohoto rozhodnutí podaném namítal stěžovatel, že podle lékařského vysvědčení byl od 7. srpna do 12. srpna 1927 nemocen a upoután na lůžko, následkem čehož nemohl odvolání podati včas. Žádal proto, aby této ospravedlňující žádosti za prominutí opožděného podání jeho opravného prostředku bylo vyhověno a aby jeho recurs byl meritorně projednán.

Naříkaným rozhodnutím byl recurs tento zamítnut s tím odůvodněním, že rozhodnutí I. stolice č. 7463 ex 1927 bylo stěžovateli doručeno dne 28. července 1927, odvolatel však proti němu podal odvolání teprve dne 13. srpna 1927 a tedy opožděně. Ani ospravedlňující žádosti nemohlo býti vyhověno, poněvadž podle lékařského vysvědčení byl stěžovatel nemocen jen v době od 7. do 12. srpna 1927 a tak měl možnost podati odvolání v době od 28. července do 7. srpna 1927, což však neučinil. Nemohl tedy žalovaný úřad tento důkaz ospravedlňující žádosti vzít v úvahu a musil rozhodnouti jak shora uvedeno.

Maje rozhodovati o stížnosti, musil nejvyšší správní soud s hlediska své vlastní příslušnosti především zkoumati otázku, zda naříkané rozhodnutí vydáno bylo poslední přípustnou instancí správní.

V tomto směru dospěl pak nejvyšší správní soud k následujícím závěrům:

V řízení administrativním jednalo se o náhradu léčebných výloh za nepřihlášeného zaměstnance podle § 20 zákona č. 221/1924 Sb. z. a n.

Naříkaným rozhodnutím zamítnut byl jednak recurs stěžovatelův pro zmeškání odvolací lhůty, jednak nebylo vyhověno ospravedlňující žádosti. Ve směru prvním není naříkané rozhodnutí stížností bráno v odpor. Pokud pak jde o zamítnutí žádosti za navrácení v předešlý stav, stanoví předpis § 195 zákona č. 221/1924, že se navrácení v předešlý stav připouští podle obdoby předpisů civilního řádu soudního. V té příčině stanoví pak § 452 zák. čl. I/1911, že ospravedlňovací žádost nutno podati u toho soudu, u kterého byl termín zmeškán, anebo u kterého měl býti splněn zmeškaný výkon. V daném případě zmeškal stěžovatel lhůtu ku podání opravného prostředku do rozhodnutí okresního úřadu ve Spišské Nové Vsi ze dne 12. července 1927, č. 7463/1927, měla tedy žádost za navrácení v předešlý stav býti podána u župního úřadu, který o ní tedy rozhodoval v první instanci. Pak ovšem dle § 239 zákona č. 221/24 Sb. byl proti rozhodnutí žalovaného úřadu ve příčině žádosti za navrácení v předešlý stav přípustným další opravný prostředek na ministerstvo sociální péče. Žalovaný úřad označil však naříkané rozhodnutí jako v pořadí instančním konečné, vycházeje z právního názoru, že žádost za navrácení v předešlý stav jest posuzovati podle zák. čl. XX. : 1901 (§ 9). Ježto však názor tento jest mylný, poněvadž pro navrácení v předešlý stav dlužno použití speciálních ustanovení § 195 zák. č. 221/1924 Sb., resp. předpisů uherského soudního řádu, nezbylo než naříkané rozhodnutí zrušiti dle § 7 zákona o správním soudě.

(Nález nejv. správ. soudu ze dne 12. března 1929, č. 5030/29.)

Ř í z e n í. — Na sporu jest otázka, zdali v daném případě pojišťovna předepisuje právem pojistné podle zákona ze dne 9. října 1924, čís. 221 Sb. z. a n., také za neděle a svátky.